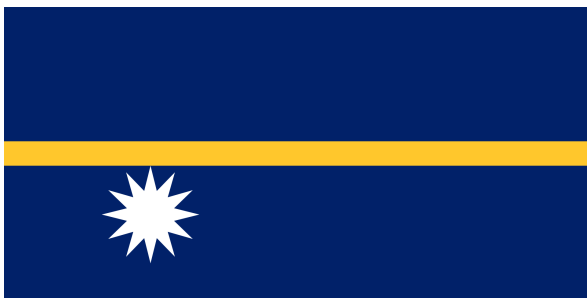

Nauru: Hoe een land geen hoofdstad kan hebben.

Een hoofdstad is voor veel landen van groot belang. Vaak zetelt hier het parlement, het hoogste gerechtshof of het staatshoofd. Daarnaast hebben hoofdsteden vaak een grote historische, economische of culturele betekenis. De meeste landen hebben dan ook één duidelijke hoofdstad. Toch bestaan er uitzonderingen. Zo heeft Zuid-Afrika met Pretoria, Kaapstad en Bloemfontein drie hoofdsteden. Andere landen hebben hun hoofdstad verplaatst, zoals Brazilië, dat in 1960 de hoofdstad verhuisde van Rio de Janeiro naar Brasília. Ook Indonesië werkt momenteel aan de verhuizing van de hoofdstad van Jakarta naar Nusantara.

Sommige landen hebben zelfs geen officiële hoofdstad. Zwitserland is hiervan een bekend voorbeeld: officieel kent het land geen hoofdstad, maar Bern fungeert in de praktijk wel als regeringszetel.

Er is echter één land dat nog een stap verder gaat. Dit kleine eiland in Oceanië heeft namelijk niet alleen geen officiële hoofdstad, maar ook geen stad die algemeen als onofficiële hoofdstad wordt beschouwd. We hebben het over Nauru, een van de kleinste staten ter wereld. Maar waarom heeft Nauru eigenlijk geen hoofdstad? Hoe bestuurt een land zichzelf zonder centraal bestuurlijk centrum? En welke plaats vervult dan de functies die in andere landen door een hoofdstad worden uitgevoerd? Op deze vragen gaan we in dit artikel dieper in.

Vlag Nauru. Bron: Wikipedia.org

Geografie Nauru

In de meeste artikelen over landen begint het verhaal vaak bij de geschiedenis, maar in het geval van Nauru is de geografie misschien nog wel belangrijker dan het verleden. Juist de uitzonderlijk kleine omvang van het eiland verklaart namelijk waarom Nauru geen hoofdstad heeft.

Nauru is een piepkleine eilandstaat in Micronesië, een regio binnen het werelddeel Oceanië. Met een oppervlakte van slechts ongeveer 21 km² behoort het land tot de kleinste staten ter wereld. Alleen Vaticaanstad en Monaco zijn kleiner. Ter vergelijking: Nauru is ongeveer half zo groot als het Nederlandse Waddeneiland Schiermonnikoog.

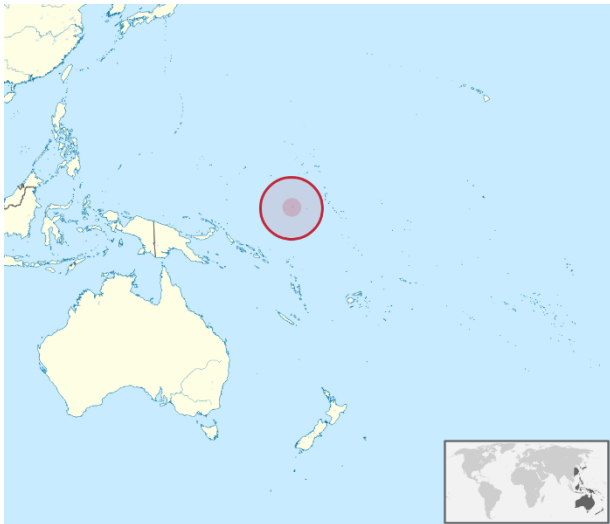
Het eiland telt ongeveer 11.000 inwoners, die voornamelijk afstammen van Micronesische en Polynesische bevolkingsgroepen.

Ondanks zijn geringe omvang kent Nauru een bewogen koloniale geschiedenis. Aan het einde van de negentiende eeuw werd het eiland geannexeerd door het Duitse Keizerrijk. Na de nederlaag van Duitsland in de 1ste wereldoorlog verloor het zijn koloniën en werd Nauru een mandaatgebied van de Volkenbond. Het bestuur van het eiland kwam voornamelijk in handen van Australië, samen met New Zeeland en het Verenigd Koninkrijk.

Tijdens de 2de Wereldoorlog werd Nauru bezet door Japan. Na de Japanse nederlaag kwam het eiland opnieuw onder Australisch bestuur te staan, totdat Nauru uiteindelijk op 31 januari 1968 onafhankelijk werd.

Juist door de zeer kleine omvang van het eiland ontwikkelde Nauru zich echter anders dan de meeste andere onafhankelijke staten. In plaats van één grote stad met een centraal bestuur, bestaat het land uit verschillende kleine districten die vrijwel in elkaar overlopen. Dat vormt de belangrijkste reden waarom Nauru tot op de dag van vandaag geen officiële hoofdstad heeft.

Ligging Nauru. Bron: Wikipedia.org

Districten

Als je de Wikipedia-pagina van Nauru bekijkt, zie je vaak dat Yaren als hoofdstad wordt genoemd. Dit klopt echter niet helemaal. In Yaren bevinden zich inderdaad veel belangrijke overheidsgebouwen en ook de internationale luchthaven van het land, maar officieel is Yaren geen stad en ook geen hoofdstad. Yaren is simpelweg een van de veertien districten waaruit Nauru bestaat.

Nauru kent namelijk geen steden of dorpen zoals wij die kennen. In plaats daarvan is het eiland verdeeld in veertien districten: Yaren, Aiwo, Anabar, Anetan, Anibare, Baiti, Boe, Buada, Denigomodu, Ewa, Ijuw, Meneng, Nibok en Uaboe (vaak gespeld als Uoe). Elk district telt slechts enkele honderden inwoners; geen enkel district heeft meer dan ongeveer 800 inwoners.

Daardoor is Nauru uniek onder de soevereine staten van de wereld: het land heeft geen officiële steden. Dat komt normaal gesproken alleen voor bij kleine stadstaten zoals Monaco, Singapore en Vaticaanstad. Anders dan deze landen bestaat Nauru echter niet uit één enkele stad, maar uit meerdere kleine districten die vrijwel naadloos in elkaar overlopen.

Sommige mensen beschouwen Nauru daarom als een soort stadstaat, al wordt het internationaal gewoon erkend als een volledig onafhankelijke staat.

Hoewel Nauru dus geen officiële hoofdstad heeft, wordt Yaren vaak gezien als de *de facto* hoofdstad. *De facto* betekent letterlijk "in de praktijk". Dat wil zeggen dat een plaats niet officieel de status van hoofdstad heeft, maar wel de functies van een hoofdstad vervult. Omdat veel overheidsinstellingen, het parlement en de

internationale luchthaven zich in Yaren bevinden, functioneert dit district in de praktijk als het bestuurlijke centrum van het land. Toch blijft het officieel zo dat Nauru geen hoofdstad heeft.

Verdeling districten Nauru. Bron: Wikipedia.org

Eiland of stadstaat?

Nauru begeeft zich op meerdere vlakken op uniek terrein. Veel landen in Oceanië bestaan uit meerdere eilanden. Zelfs Australië, dat grotendeels uit één groot continent bestaat, heeft met Tasmanië een belangrijk bijkomend eiland. Nauru daarentegen bestaat slechts uit één enkel eiland.

Dit is het gevolg van geologische processen. Veel eilanden in Oceanië zijn ontstaan uit vulkanische activiteit en tektonische bewegingen, waarbij vaak eilandengroepen of atollen (ringvormige koraaleilanden) worden gevormd. In het geval van Nauru ontwikkelde zich echter slechts één geïsoleerd eiland, waardoor het land tegenwoordig volledig uit dat ene eiland bestaat.

Door zijn geringe omvang wordt soms gediscussieerd over de vraag of Nauru wel als een "volwaardige" staat moet worden beschouwd. Het land is immers zeer klein, heeft geen steden en bestaat uit slechts één eiland. Sommige mensen vergelijken Nauru daarom met stadstaten zoals Singapore en Monaco.

Toch gaat die vergelijking niet helemaal op. Anders dan Monaco of Singapore bestaat Nauru niet uit één stedelijk gebied, maar uit verschillende districten die verspreid liggen over het eiland. Bovendien wordt Nauru internationaal volledig erkend als een soevereine staat en is het lid van onder andere de VN.

Juist door zijn geïsoleerde ligging heeft Nauru in de loop der eeuwen een eigen en unieke cultuur ontwikkeld. Die cultuur kwam tijdens de koloniale periode onder druk te staan door de invloed van buitenlandse mogendheden zoals het Duitse Keizerrijk, Japan en later het door Australische bestuurde mandaatgebied van de Volkenbond.

De eerste president van het onafhankelijke Nauru, Hammer DeRoburt, probeerde de Nauruaanse identiteit te beschermen door een restrictief immigratiebeleid te voeren en de invloed van buitenaf te beperken.

Misschien is dat juist wat Nauru zo bijzonder maakt. Ondanks zijn kleine omvang, het ontbreken van steden en zelfs een officiële hoofdstad, heeft het land een eigen geschiedenis, cultuur en nationale identiteit opgebouwd. Nauru is misschien klein, maar juist die uitzonderlijke kenmerken maken het tot een van de meest unieke landen ter wereld.

Conclusie

Je kan bij Nauru nog veel dieper duiken dan dit, je kunt ingaan op de fosfaatwinst van het eiland waardoor er op het eiland amper gewerkt hoeft te worden en het op papier een van de rijkste landen ter wereld is of dat Nauru door steun van Rusland verschillende gebieden heeft erkend zoals Abchazië en Zuid-Ossetië.

Maar dat maakt Nauru niet per se uniek, maar hoe het land werkt en hoe dit is ontstaan is super uniek. Er is geen land in de wereld als Nauru en desondanks je niet super veel kunt vinden over het land wilde ik al een tijdje een artikel maken over deze situatie en hoe het zo kan zijn dat Nauru geen hoofdstad heeft maar in bredere zin helemaal geen steden heeft.

Of je het nu een grotere stadstaat of een soeverein land vind, het ontstaan en bestaan van de het eiland en zijn bewoners is geweldig en bijzonder te noemen.

Ben je nieuwsgierig geworden na dit artikel of wil je meer van dit soort unieke verhalen lezen? Neem dan een kijkje bij mijn andere artikelen op de site www.achterdewereldkaart.com

